

Yhteystiedot

Suomen LVI-liitto SuLVI ry
Sitratori 5, 00420 HELSINKI
(09) 566 0090
www.sulvi.fi
sulvi@sulvi.fi

Koulutuspäällikkö
Samuli Könkö
050 327 6592

Koulutussihteeri
Jonna Hoikka
050 548 5876

Viestintäsuunnittelija
Anne Valkama
050 572 2228

Jäsenasiat ja laskutus
Kaija Ruokonen
050 321 7897

Sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@sulvi.fi

Jäsen- ja laskutusasioihin liittyvät
yhteydenotot sähköpostitse
sulvi@sulvi.fi.

*Tarkista jäsentietosi ja ilmoita
muuttuneet tiedot osoitteessa
www.sulvi.fi.
Kirjautu palveluun jäsennumerolla
ja meille ilmoittamalla sähköposti-
osoitteella.*

Seuraa SuLVia
Facebookissa,
LinkedInissä ja
Twitterissä.

Ajankohtaista

Rakennusten hiilijalanjäljen arviointimenetelmän koekäyttö käynnistyi 30.8.2019 ympäristöministeriössä järjestetyllä seminaarilla. Asumiseen ja käyttöön kuluvaan energian lisäksi ryhdytään siis seuraamaan rakennuksen koko elinkaarta. Aiheeseen voi tutustua tarkemmin osoitteessa elinkaarilaskenta.fi.

Tähän liittyen rakennusmateriaaleille ja tuotteille laaditaan **ympäristöselosteet** (EPD, Environmental Product Declaration), joiden avulla tuotteiden elinkaaren aikana aiheutuvia ympäristövaikutuksia on helpompi ymmärtää. Olemme mukana keskustelemassa, voidaanko vastaavia ympäristöselosteita hyödyntää myös talotekniikassa.

Työn alla on lisäksi TalotekniikkaRYL, kun talotekniikan rakentamisen yleiset laatuvaatimukset päivitetään ajan tasalle. IV-suunnittelun oppaiden jatkokehittämishanke huijpentuu lokakuussa palauteseminaariin, jossa esitellään mm. oppaisiin tehdyt muutokset. Rakennuksen digitaalisen turvallisuuden RT-ohjekortteja odotetaan valmistuvaksi vuoden loppuun mennessä. Lausuntopyyntöjä odotellessa, joten seuraathan meitä LinkedInissä, Twitterissä tai Facebookissa.

Ilmastotavoitteet ovat vahvasti tapetilla myös **Rakennusten energiaseminaarissa**, jossa pohditaan muun muassa ovatko rakennukset pullonkaula hiilettömyystavoitteissa ja vaarantaako energiatehokkuus sisäilman.

Kukaan ei voi kiistää, etteikö talotekniikalla olisi erittäin merkittävä rooli rakennusten ja asumisen päästöjen vähentämisessä. Tämän vuoksi julkaisimme elokuussa tiedotteen ja ehdotimme, että leikkausten sijaan **kotitalousvähennystä** kehitettäisiin tukemaan rakennusten energiatehokkuuden parantamista lisäämällä LVI-suunnittelu sen piiriin.

Haluamme palvella henkilöjäseniämme mahdollisimman hyvin ja samalla edistää LVI-tekniikan tunnettuutta maassamme. Nämä kaksi tavoitetta pyrimme yhdistämään tuotamalla **"Löydä LVI-suunnittelija"** -palvelun Suomen LVI-liiton verkkosivuille. Palvelu on maksuton ja on luotu ajatellen pienempiä asiakkaita.

Edelleen rohkaisemme myös suoraan toimintaan. Jos sinulla on hyvä idea, miten kehittää Suomen LVI-liiton toimintaa, klikkaa osoitteeseen sulvi.fi/suomen-lvi-liitto/hallitus ja kerro meille! Ollaan kuulolla ja lähellä toisiamme.

From SuLVI with love

World Green Building Week 2019

Kansainvälinen World Green Building Week (WGBW) on vuosittainen kampanja, joka kannustaa kestävän rakennetun ympäristön rakentamiseen kaikille, kaikkialla. Vuonna 2019 Green Building Week järjestetään 23. – 29.9.2019. Teema #BuildingLife keskittyy hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen rakennuksen elinkaaren eri vaiheissa.

Kalenteriisi

- 8.10.2019 Rakennusten energiaseminaari 2019, Helsinki
- 14.10.2019 klo 12-16 IV-oppaiden palautehankkeen workshop, Helsinki
- 24-25.10.2019 LVI-Päivät, Tampere
- 4-5.11.2019 REHVA Brussels Summit, Bryssel
- 13-14.11.2019 Sisäilmapaja 11, Seinäjoki
- 22.-23.11.2019 SuLVI:n liittokokous ja Kuopion LVI-yhdistys KuLVI 60 v., Kuopio
- 12.2.2020 SuLVI:n suunnittelijapäivä, Helsinki
- 10.3.2020 Sisäilmastoseminaari, Helsinki
- 20-21.3.2020 SuLVI:n puheenjohtajapäivät, Helsinki
- 21-24.4.2020 Nordbygg 2020, Tukholma

Uudella ilmeellä kohti syksyä!

Keväällä kutsuimme jäsenistämme vapaaehtoisia malleja ja saimme kokoon mahtavan porukan - suurkiitos kaikille teille! Omien "SuLVI-kuvien" käyttöönoton myötä ilmeemme raikastuu ja yhdenmukaistuu muutenkin Hella Designin Marikan laatiman ohjeistuksen avulla. Kuvaajana toimi Henna Koponen photography ja kuvauspaikkana mm. A-Insinöörien Leppävaaran toimistotilat. Kiitämme kaikkia osallistuneita ja toivomme kovasti teidän pitävän työmme tuloksista.

LVI-suunnittelu hyötyisi kotitalousvähennyksestä

LVI-suunnittelija tuo rakennukseen säädettävyyttä, käytettävyyttä, mukavuutta sekä kustannus- ja energiatehokkuutta. Suomen LVI-liitto ehdottikin tiedotteessaan 16.8.2019, että leikkausten sijaan kotitalousvähennystä kehitettäisiin tukemaan rakennusten energiatehokkuuden parantamista lisäämällä LVI-suunnittelu sen piiriin.

LVI-suunnittelun lisäksi kotitalousvähennyksen piiriin voisi hyväksyä laajemmin myös rakennusten kuntotutkimukset. Ne kulkevat suunnittelun kanssa ikään kuin parivaljakkona: kun rakennuksen kunto ja sen tarvitsemat toimenpiteet ovat tiedossa, remontin pystyy aikatauluttamaan ja rytmittämään oikein. Lue tiedotteemme SuLVIn verkkosivuilta.

Mistä LVI-suunnittelija?

Oikeat lähtötiedot, hyvä suunnittelu ja mitoitus ovat edellytyksiä onnistuneelle hankkeelle. Kuten myös oikea käyttö ja säännölliset huoltotoimenpiteet. Talotekniset järjestelmät vaikuttavat vahvasti asumisen mukavuuteen ja energiansäästöön. Tämä lienee liittomme tärkein viesti suomalaisille asujille.

Mutta mistä LVI-suunnittelijan löytää? SKOL ry:n jäsenyritykset löytyvät järjestön verkkosivuilta ja FISE-pätevöityneet suunnittelijat luonnollisesti FISEn rekisteristä, pientalon rakennuttaja voi etsiä tietoa suunnittelijoista Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry:n julkaisemasta Pientalojen suunnittelijoita -oppaasta.

Tällä hetkellä pienemmät taloyhtiöt ja omakotiasujat ovat kuitenkin pääsääntöisesti Googlen ja kuulopuheen varassa. Liiton toimistolta usein kysellään suosituksia ja neuvoja. Joten LVI-suunnittelusta kertomisen lisäksi meidän täytyy voida kertoa itse suunnittelijoista.

Ilmoita tietosi ja kerro palveluistasi

Haluamme tarjota jäsenyhdistystemme henkilöjäsenille ja teidän omistamillenne yrityksille mahdollisuuden ilmoittaa LVI-suunnittelupalveluistaan liiton verkkosivuilla ylläpidettävässä listauksessa.

Palvelu on maksuton ja tarkoitettu Suomen LVI-liiton jäsenyhdistysten henkilöjäsenille ja heidän yrityksilleen, jotka tarjoavat suunnittelupalveluita. Tietosi ilmoittaessasi kerrot millaisiin kohteisiin tarjoat suunnittelupalveluita, minkä maakunnan alueella tarjoatte palveluita ja lyhyesti muista palveluista, joita tarjoatte, kuten esimerkiksi kuntotutkimukset, energiatodistuksen laadinta.

Kokoamme tietoja jonkin aikaa ja tavoitteemme on julkaista lista vuoden 2020 alussa.

Ilmoita tietosi osoitteessa <https://bit.ly/2MiYWQ>

Esittelyssä Lahden LVI-yhdistys LaLVI

Hei Juha, Lahden jäsenyhdistyksen puheenjohtaja, kuka olet, mitä teet?

Tsäu! Olen Juha Lehti, LVI-yrittäjä Hollolasta.

Miksi olet itse liittynyt mukaan yhdistystoimintaan?

Niinhän siinä kävi, että kollegat kehuivat yhdistyksen tekemiä ulkomaan reissuja ja niin saivat koukuttettua mukaan.

Aloitit LaLVIn puheenjohtajana 2019 alussa. Mikä innosti sinut puheenjohtajan toimeen?

Meillä oli yhdistyksessä aika vaihtaa puheenjohtajaa, kaudet tulivat täyteen. Edellinen puheenjohtaja oli kait katsellut, että tuossa on sen verran suulas kaveri, että kysynpä häntä. Jouduin pari yötä nukkumaan ennen kuin suostuin – ei ole vielä montaa vuotta yhdistystoimintaa takana, joten asiaa piti pohtia.

Minkälaisia suunnitelmia teillä on Lahden LVI-yhdistyksessä?

On tämä ensimmäinen vuosi mennyt vähän opetellessa. Jotain pientä on koko ajan yritetty keksiä. Nyt täytyy ryhtyä muun muassa miettimään parin vuoden päästä lähestyviä yhdistyksen tasavuotisjuhlia.

Millaisia tapahtumia järjestätte jäsenillenne?

Järjestämme kuukausikokoukset syksyn ja talven aikana, yhteensä kuusi kertaa.

Miten keräätte varoja toimintaanne?

Suurin tulonlähde yhdistykselle ovat kumifirmat ja Raksa -messut Lahden Messukeskuksessa. Messuilla myymme meille lahjoitettuja LVI-tarvikkeita. Raksa muuten seuraavan kerran 13.-15. maaliskuuta 2020.

Kenen paikallisten toimijoiden kanssa teette yhteistyötä?

Yhteistyötä tehdään kaikkien tukkujen kanssa, paikalliset LVI-yritykset ja suunnittelutoimistot ovat myös hyvin mukana. Olemme myös nyt läheneet laajentamaan yhteistyötä pankkien ja vakuutusyhtiöiden suuntaan.

Juhiksen motto "Kaikki mikä tapahtuu paikan päällä on parasta..."

Factory Party 2019 tanssittiin Calortecin tehdashallissa

Factory Party viihdytti tänä vuonna bluesin sijaan enemmän "Party" -henkisenä. Iloinen juhlakansa koostui perinteiseen tapaan LVI-alan ammattilaisista, jotka kokoontuivat verkostoitumaan ja vaihtamaan viimeisimpiä kuulumisia. Väkevän Party -meinigin loi tamperelainen timantinkova coverbändi Gizy & Groove Company (GGC). Lue lisää SuLVIn verkkosivuilta.

Neuvokset Kuopiossa

Hotorautaneuvosten kesätapahtuma ja yleiskokous järjestettiin tällä kertaa luvattujen kalakukkojen maassa, jossa neuvokset tutustuivat Pelastusopistoon. Matkaa taitettiin Saaristokaupungin kautta. Virallisten osuuskien päätteeksi neuvokset osallistuivat Kallaveden risteilylle.

Vuoden 2019 LVI-yhdistys

Vuoden LVI-yhdistys on jäsenyhdistys, joka on esimerkiksi omalla toiminnallaan osoittanut olevansa alueellaan henkilöjäseniään yhdistävä verkostoitumisen mahdollistaja, tiedon välittäjä tai vapaaajan virikkeiden virittäjä. Vuoden LVI-yhdistys 2019 julkistetaan liittokokouksessa marraskuussa ja haluamme, että te jäsenet ehdotatte parasta!

Ehdota vuoden LVI-yhdistystä osoitteessa <https://bit.ly/30E0D4B> 15.10. mennessä

Suomen LVI-liitto SuLVI ry

Suomen LVI-liitto SuLVI on LVI-alan ammattilaisten verkosto, jonka jäsenenä saat uusimmat uutiset ja vaikutat alaasi. Jäsenyhdistyksen jäsenenä tutustut oman alueen ammattilaisiin ja liiton kautta tulevat tutuksi koko Suomen alan kärkitekijät.

Jäsenemme kouluttautuvat etuhintaan!

Toimimme koulutusyhteistyössä AEL:n, Amiedun ja alan muiden organisaatioiden kanssa.

- Suomen LVI-liitto SuLVIn koulutukset
- Yhteistyössä Amiedu
- Muut yhteistyökumppanit
- Yhteistyössä AEL

Lokakuu

■ Kiinteistön kaukolämpöyönjohtajien (KKL) ylläpitokoulutus 10.10.

Koulutuksessa käydään läpi keskeiset julkaisuun K1/2013 ”Rakennusten kaukolämmitys, määräykset ja ohjeet” liittyvät muutokset. Koulutus on tarkoitettu kaukolämpöyönjohtajan pätevyyden omaaville urakoitsijoille. Ylläpitokoulutus on pakollinen a-pätevyyttä uusiville.

■ YSE sopimusehtoja sekä KVV- ja IV-työnjohtajan pätevyydet 11.10.

Päivän aikana käydään läpi sopimusehtoja LVI-alalle, työnjohtajien ja suunnittelijoiden kelpoisuutta ja FISE-pätevyysprosessia.

■ Onnistu esimiehenä 17.10.

Työn onnistuminen edellyttää hyviä viestintätaitoja niin työnjohtajilta kuin asentajiltakin. Asetetut tavoitteet saavutetaan, kun tieto kulkee sujuvasti ja vuorovaikutus on avointa. Tähän ja muihin joustavan, mutta tuloksellisen esimiestyön haasteisiin vastauksia antava koulutuspäivä.

■ IV-kanavistojen tarkastus- ja puhdistuskoulutus 24.-25.10.

Koulutuksessa keskitytään IV-järjestelmän puhtauden tarkastamiseen ja dokumentointiin sekä ongelmakohteen raportointiin ”Ilmanvaihtojärjestelmän puhtauden tarkastusohjeen” mukaisesti. Koulutuksen aikana tehdään tarkastuslistan mukaiset toimenpiteet käytännössä.

■ LVI-suunnittelussa huomioitavat käytännön rajoitteet 24.-25.10.

Kaikki ei ole aina niin, miltä näyttöpäätteeltä näyttää. Vaikka suunnitelmat ovat hyvät, voi käytännössä tulla yllätyksiä johtuen monesta eri tekijästä. Miten voidaan parantaa materiaalihokkuutta, toiminnallisuutta sekä asennusten ulkonäköä. Koulutuksessa pureudutaan esimerkkien avulla työmaalla esiin tuleviin ongelmatilanteisiin ja siihen, miten ne voitaisiin ennakolta välttää.

■ Perustietoa LVI-automaatiojärjestelmistä 30.10.

Koulutuksen tavoitteena on antaa LVI-huollosta vastaaville henkilöille perustietoa LVI-automaatiojärjestelmistä, niihin liittyvistä kenttälaitteistoista ja ohjauksista. Koulutuksessa painotetaan käytännönläheistä ongelmaselvittelyä automaatiojärjestelmien näkökulmasta katsottuna.

■ Ilmanvaihto- ja ilmastointijärjestelmien kuntotutkijakoulutus 30.-31.10. ja 25.11.

Koulutuksessa käydään läpi koko kuntotutkimusprosessi ja tehdään etätehtäviä ja oma kuntotutkimus raportoineen. Koulutuksen jälkeen voi hakeutua FISE-pätevyystenttiin. FISE-pätevyyden myöntämisen edellytyksenä on myös muiden pätevyyssehtojen täytyminen.

Marraskuu

■ Energiatodistuksen laatijan koulutus, ylempi taso 14.11.

Dynaamisen laskentamenetelmän perusteet sekä kesäajan sisälämpötilan hallinta ja simulointi (IDA-ICE). Energiatodistuksen laatimisen vaatimustaso on ylempi taso, kun energiatodistus laaditaan dynaamisella laskentamenetelmällä. Ylemmän tason energiatoistuksen laatijan pätevyyskokeessa tulee osoittaa perehtyneisyytensä myös dynaamisiin laskentamenetelmiin.

■ IV-mittauksen pätevyyden ylläpitokoulutus 15.11.

Ylläpitokoulutuksessa saat varmuutta mittaustyöhösi suhteellisen säädön teorian ja käytännön harjoitusten kautta. Lisäksi tutustutaan erilaisiin mittauslaitteisiin sekä ympäristöministeriön asetukseen uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta. Koulutus on suunnattu IV-mittauksen pätevyyttä uusiville.

■ Kiinteistön kaukolämpöyönjohtajan (KKL) pätevyyskoulutus 22.11.

Koulutuksen tavoitteena on antaa tarvittavat tiedot kohteiden suunnittelusta, asennuksesta, mitoittamisesta sekä asiakkaan perehdyttämisestä kohteessa. Painopiste on lämmönjakokeskuksen suunnittelussa mitoituksineen. Koulutuksen ja tentin hyväksytyksi suoritaneen ja pätevyysvaatimukset täyttävän on mahdollisuus hakea SuLVIn pätevyysrekisteriin.

■ IV-mittauksen pätevyys: Ilmastointijärjestelmien mittauksen ja säädön koulutus 27.-29.11.

Ilmamäärien mittaus- ja säätötaito on tarpeen kaikille ilmanvaihdon ja ilmastoinnin urakoinnissa, suunnittelussa ja valvonnassa toimiville. Pätevöitynyt IV-mittaja on perehtynyt käytännönläheisesti ilmamäärien mittaamiseen eri menetelmillä. Hän tunnistaa/osaa: säätötoimenpiteet, eri mittalaitteiden käytön, säätödokumentit, päte-elinten mittaukset, sekä heittokuvion muuttamisen.

Joulukuu

■ Toimiva IMS-järjestelmä – haasteet ja uudet ratkaisut 4.12.

Koulutuksessa opit IMS-järjestelmien periaatteet teoriassa ja case-esimerkein. Keskitymme asentamisen ja suunnittelun ohella mm. vikojen toteamiseen, etsimiseen ja korjaamiseen. Koulutus sopii myös niille, joilla ei ole aiempaa kokemusta IMS-järjestelmistä.

Ilmoittautuminen

www.sulvi.fi/koulutuskalenteri

Lisätietoja

Suomen LVI-liitto SuLVIn koulutuspäällikkö
samuli.konko@sulvi.fi ja
koulutussihteeri jonna.hoikka@sulvi.fi.

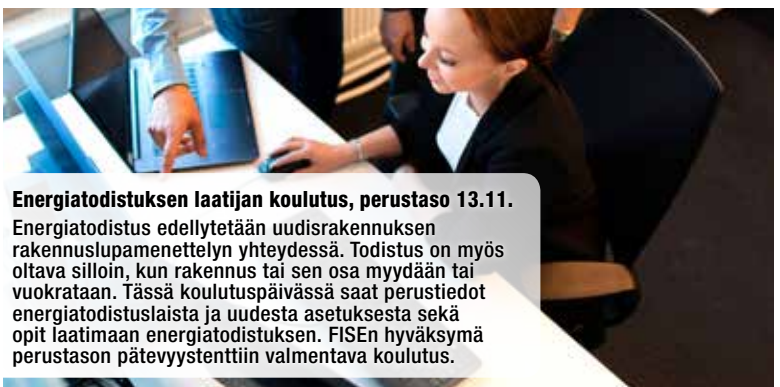
Tiesitkö, että...

Verohallinto siivosi helmikuussa 2019 veronumerorekisteriä. Jos et ole vakituisesti tehnyt rakennusalan töitä, kannattaa omat tiedot tarkistaa rekisteristä.

Seuraavat FISE-tentit

IV- ja KVV-työnjohtajien, kylmä- ja haja-asutuksen vesihuollon suunnittelijoiden, IV- ja LVV-kuntotutkijoiden sekä energiatoistuksen laatijoiden FISE-pätevyystentit järjestetään 13.12.2019 Helsingissä ja Kuopiossa. Tenttiin ilmoitetaan viimeistään kaksi viikkoa ennen tenttipäivää.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen sulvi.fi/patevyystentit.

Energiatodistuksen laatijan koulutus, perustaso 13.11.

Energiatodistus edellytetään uudisrakennuksen rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Todistus on myös oltava silloin, kun rakennus tai sen osa myydään tai vuokrataan. Tässä koulutuspäivässä saat perustiedot energiatoistuslaista ja uudesta asetuksesta sekä opit laatimaan energiatoistuksen. FISEn hyväksymä perustason pätevyystenttiin valmentava koulutus.